

تحلیل و تبیین مبانی و الگوهای برنامه درسی میان رشته‌ای نظام دانشگاهی کشور در راستای ارتقاء جایگاه علمی در جهان

رضوانه امینی گلستانی^{۱*}، دکتر سولماز نورآبادی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه شاهد

۲- استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه شاهد

چکیده

کیفیت آموزش و پژوهش، از جمله دغدغه‌های اصلی نظام‌های دانشگاهی در اغلب کشورهای جهان بوده است. برنامه‌های درسی میان‌رشته‌ای در راستای پاسخگویی به گسترش تخصص‌های گوناگون و تلاش برای حل مسائل از طریق اهمیت دادن به محور خدمات اجتماعی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، شکل گرفت. با توجه به اینکه آموزش و یادگیری دارای مبانی روانشناسی، جامعه‌شناسی و فلسفی است، برنامه درسی میان‌رشته‌ای هم از این اصل مستثنی نیست و دارای مبانی مخصوص به خود می باشد. طرفداران رویکرد میان‌رشته‌ای معتقدند که رشته‌های تحصیلی به صورت خودسرانه جهان را به قطعات مجزا از هم تقسیم کرده و باعث شده‌اند که تنها از یک بعد به مشکلات نگریند و سایر ابعاد آن نادیده گرفته شود. هدف رویکردهای میان‌رشته‌ای نشان دادن جهت‌گیری‌ها و شیوه‌های همکاری، مشارکت و ایجاد مفاهیم میان‌کنشگران و عناصر مختلف و درگیر با مسأله و موضوعی است که مستلزم فعالیت میان‌رشته‌ای، تلفیقی و گروهی است. فرآیند برنامه درسی چه رشته‌ای باشد و چه میان‌رشته‌ای، از روش‌هایی بهره می‌برد تا بتواند موضوع، مبحث یا مسأله مورد نظر را تبیین و اطلاعات لازم برای توضیح ابعاد آن جمع‌آوری کند. این فرآیند اغلب در یک چارچوب منظم و مرتبط به هم معنا پیدا می‌کند که غالباً از آن به عنوان الگو یاد می‌شود. در پژوهش حاضر، با مطالعه کتابخانه‌ای به روش تحلیل اسنادی و بررسی منابع چاپی و الکترونیکی، به تحلیل و تبیین مبانی و الگوهای برنامه درسی میان‌رشته‌ای در نظام دانشگاهی کشور پرداخته شده است تا به کمک آن در جهت ارتقاء جایگاه علمی کشور در جهان، گامی برداشته شود.

کلمات کلیدی: میان‌رشته‌ای، رویکردهای میان‌رشته‌ای، الگوهای برنامه درسی میان‌رشته‌ای، آموزش عالی.

* Corresponding author, Email: Amini.g⁴@gmail.com

۲. Email: nourabadi@shahed.ac.ir